

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. S., V. (MN) V., X.**, zastúpeného JUDr. S. H., advokátkou, D., proti žalovanému **E. s. r. o., O.**, zastúpenému A., spol. s r. o., K., **o zaplataenie 66 224,41 eur s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cbm/5/2004-223 zo dňa 19. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cbm/5/2004-223 z 19. mája 2011 **zrušuje** a vec **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 11045,21 eur na účet právneho zástupcu do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobami vedenými pod sp. zn. 4Cbm/5/2004, sp. zn. 2Cbm/4/2004, sp. zn. 3NcCb/22/2005 a sp. zn. 4NcCb/22/2005, sa žalobca domáhal zaplataenia sumy spolu 66 224,41 eur s príslušenstvom, titulom zaplataenia kúpnej ceny za dodávku záhradného nábytku, ktoré súd uznesením zo dňa 13. 02. 2007 spojil na spoločné konanie. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe zmlúv z roku 2003 žalobca dodal žalovanému záhradný nábytok z plastov, ktorý si žalovaný osobne vybral ako aj prevzal u žalobcu. Hodnotu dodaného tovaru žalobca žalovanému vyfakturoval faktúrami č. 683 z 24. 03. 2003 splatnou 24. 07. 2003, v sume 11 006,90 eur, faktúrou č. X. zo 14. 04. 2003 splatnou 14. 08. 2003 v sume 8 786,1 eur, faktúrou č. X. z 11. 03. 2003 splatnou 11. 07. 2003 v sume 10 554,85 eur, z ktorej žalovaný zaplatil 1 123,07 eur, ďalej faktúrou č. X. z 24.3.2003 splatnou 24. 07. 2003, v sume 13 604,55 eur a faktúrou č. X. z 12. 03. 2003 splatnou 13. 07. 2003,

v sume 6 498 eur, faktúrou č. X. z 13. 06. 2003 splatnou 13. 07. 2003, v sume 9 578,73 eur, a faktúrou č. X. z 24. 03. 2003 splatnou 24. 07. 2003 v sume 7 578,73 eur. Uvedené faktúry žalovaný nezaplatil. Nezaplatenie faktúr žalovaný odôvodnil tým, že objednaný tovar žalobca nedodal riadne a včas, žalovaný tovar reklamoval, na reklamácie žalobca nereagoval. Uviedol, že žalobcom dodaný tovar, za ktorý žiada žalobca zaplatiť žalovanú sumu, nemal požadovanú kvalitu o čom svedčia reklamácie zo strany zákazníkov, čím vznikla žalovanému škoda vo výške 11 300 eur.

V priebehu konania žalovaný uplatnil svoje práva proti žalobcovi vzájomným návrhom na zaplataenie 66 000 eur, titulom náhrady škody. Vzájomný návrh žalovaný odôvodnil tým, že v rokoch 2003 - 2004 mu vznikla škoda keďže žalobca mu nedodal tovar v súlade s ústne uzavretou dohodou s pánom R. P., štatutárom žalobcu. Súd vo veci vykonal dokazovanie podľa § 153 ods. 1 O. s. p., výpoveďami štatutárov žalobcu a žalovaného, právnych zástupcov žalobcu a žalovaného, listinnými dôkazmi, a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalobca a žalovaný majú miesta podnikania v rôznych štátoch, preto na právne vzťahy účastníkov bolo potrebné aplikovať dohovor OSN o zmluvách a medzinárodnej kúpe tovaru – Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 160/1991 Zb.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že účastníci konania uzavreli v roku 2003 ústne kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalobca dodal žalovanému v roku 2003 záhradný nábytok z plastov spolu v hodnote 66 224,41 eur. V priebehu konania uplatnil žalobca voči žalovanému nárok na náhradu škody vo výške 66 000 eur. Zásadnou otázkou pre posúdenie nároku žalobcu na zaplataenie sumy 66 224,41 eur bolo, či dodaný záhradný nábytok z plastov bol v akosti, ktorú určovala ústne uzatvorená kúpna zmluva v súlade s čl. 35 Dohovoru OSN o zmluvách a medzinárodnej kúpe tovaru (ďalej len DOHOVOR) a, či medzi účastníkmi konania bola uzavretá kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo v roku 2003. Podľa čl. 35 Dohovoru:

- 1/ Predávajúci musí dodať tovar v množstve, akosti a vyhotovení, ktorú určuje zmluva, a musí ho zabaliť alebo opatriť tak, ako určuje zmluva.
- 2/ Pokiaľ sa strany nedohodli inak, tovar nezodpovedá zmluve, ibaže: a/ sa hodí na účely, na ktoré sa používa spravidla tovar tohto istého vyhotovenia; b/ sa hodí na osobitný účel, o ktorom bol predávajúci výslovne alebo inak upovedomený v čase uzavretia zmluvy

s výnimkou prípadov, keď z okolností vyplýva, že kupujúci sa nespoliehal, alebo keby nebolo od neho rozumné, aby spoliehal na odbornosť a úsudok predávajúceho; c/ má vlastnosti tovaru, ktoré predávajúci predložil kupujúcemu ako vzorku alebo predlohu; d/je uložený na prepravu alebo zabalený spôsobom, ktorý je obvyklý pre taký tovar, alebo ak nemožno tento spôsob určiť, spôsobom primeraným na zachovanie a ochranu tovaru.

Žalovaný o tom, že žalobcom dodaný tovar bol zákazníkmi reklamovaný, predložil súdu reklamačné listy zákazníkov, spôsob vybavenia reklamácií, ako aj faktúru obchodnej spoločnosti K., a. s., Košice č. X. zo dňa 20. 10. 2003, ktorou bolo žalovanému vyfakturované zneškodnenie odpadu spálením v celkovej sume 112,10 eur (3377 Sk). Z prehľadu reklamácií súd zistil, že reklamácie zákazníkov boli vybavené dobropismi, pričom v dôsledku reklamácií zaplatil žalovaný svojim zákazníkom v prepočte 11 300 eur.

Podľa čl. 36 ods. 1 Dohovoru, predávajúci zodpovedá podľa zmluvy a tohto Dohovoru za akúkoľvek vadu, ktorú má tovar v okamihu prechodu nebezpečenstva na kupujúceho; aj keď sa vada stane zjavnou až po tejto dobe. Podľa čl. 39 Dohovoru:

- 1/ Právo kupujúceho z väd tovaru zaniká, ak kupujúci neoznami predávajúcemu povahu týchto väd v primeranom čase po tom, čo ich zistil alebo ich mal zistiť.
- 2/ Právo kupujúceho z väd tovaru vždy zaniká, ak kupujúci neoznami predávajúcemu vady tovaru najneskôr do dvoch rokov odo dňa, keď sa tovar skutočne odovzdal kupujúcemu, ibaže táto lehota nie je v súlade so zmluvnou záručnou lehotou.

Podľa čl. 13 Dohovoru, na účely tohto Dohovoru písomná forma zahŕňa telegram a ďalekopis.

Žalovaný predložil súdu dôkazy o reklamácií žalobcom dodaného tovaru ďalekopisom. Žalobca však na uvedené reklamácie nereagoval. Na okolnosti nekvality dodaného tovaru, boli vypočutí konatelia žalovaného, Ing. M. B., Ing. V. S., MUDr. T. B., ako aj pracovníčka žalovaného Ing. L. O.. Konatelia vo svojich výpovediach zhodne konštatovali, že zásadný problém s reklamáciou žalobcom dodaného nekvalitného tovaru bolo to, že žalobca prestal so žalovaným komunikovať, a teda okrem iného neriešil uplatnené reklamácie. Z hore uvedeného je teda zrejmé, že dodaním nekvalitného tovaru vznikla žalovanému škoda v celkovej výške 11 412,10 eur.

V konaní je ďalej medzi účastníkmi konania sporné, či došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy na dodanie 40 000 ks sušiakov na prádlo v roku 2003.

Žalobca tvrdí, že k uzavretiu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks na prádlo sušiakov nedošlo, žalovaný tvrdí, že kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks na prádlo sušiakov bola riadne uzavretá.

V spore sú tu protichodné tvrdenia žalobcu, a štatutárnych zástupcov žalovaného, jeho pracovníčky, ktorá mala v náplni práce uzatváranie kúpnych zmlúv. V konaní žalovaný preto musel nepochybne preukázať, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov.

Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru, strany sú viazané akoukoľvek zvyklosťou, na ktorej sa dohodli, a praxou, ktorú medzi sebou zaviedli.

Podľa čl. 9 ods. 2 Dohovoru, pokiaľ nie je dohodnuté inak, predpokladá sa, že strany sa nepriamo dohodli, že na zmluvu alebo na jej uzavieranie sa má použiť zvyklosť, ktorú obe Strany poznali alebo mali poznať, a ktorú v medzinárodnom obchode v širokej miere poznajú strany zmluvy toho istého druhu v príslušnom obchodnom odvetví a spravidla ju dodržiavajú.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že medzi nimi išlo o dlhodobý obchodný vzťah, pričom kúpne zmluvy boli uzatvárané ústne. Túto skutočnosť jednoznačne potvrdili vo výpovediach konatelia žalovanej obchodnej spoločnosti, ako aj pracovníčka tejto spoločnosti, ako aj zástupca žalobcu R. P.. Konatelia žalovanej obchodnej spoločnosti, ako aj ich pracovníčka spochybnili svojimi výpoveďami pred súdom tvrdenie zástupcu žalobcu, že k uzavretiu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov nedošlo.

Z výpovede Ing. L. O. – pracovníčky žalovaného vyplýva, že dodávka 40 000 ks sušiakov na prádlo bola telefonicky dohodnutá s pánom R. P. a termín dodania apríl 2003. Rovnako konatelia žalovanej obchodnej spoločnosti pred súdom potvrdili, že kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov v roku 2003 bola riadne uzavretá. Uvedené výpovede súd vyhodnotil aj s prihliadnutím na dlhoročnú obchodnú prax uzatvárania zmlúv medzi účastníkmi konania ako pravdivé.

Pri hodnotení dôkazov nie je možné nerešpektovať skutočnosť, že žalovaný sa v roku 2003 zúčastnil elektronickej aukcie na dodávku sušiakov na prádlo do obchodnej siete spoločnosti C. a potvrdil schopnosť dodania 40 000 ks sušiakov.

Súd má za to, že žalovaný v prípade, ak by nebola riadne uzavretá kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov, nešiel by do uvedenej elektronickej aukcie, pretože by riskoval nielen vznik škody, ale aj poškodenie svojho obchodného mena ako dlhodobého obchodného partnera spoločnosti C..

Vzhľadom na obsah výpovede štatutárnych zástupcov žalovaného a dlhodobú obchodnú prax pri uzatváraní zmlúv medzi účastníkmi konania súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo v cene 3 eur/ks.

Podľa čl. 74 Dohovoru, náhrada škody pri porušení zmluvy jednou stranou zahŕňa sumu zodpovedajúcu strate, včítane ušlého zisku, ktorú utrpela druhá strana v dôsledku porušenia zmluvy. Náhrada škody nesmie presiahnuť stratu a ušlý zisk, ktorú strana porušujúca zmluvu predvídala alebo mal predvídať v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na skutočnosti, o ktorých vedela alebo mala vedieť, ako možný dôsledok porušenia zmluvy.

Porušením kúpnej zmluvy zo strany žalobcu vznikla žalovanému škoda v celkovej výške 97 413 eur.

Zmluvne dohodnutá kúpna cena sušiakov na prádlo bola 3 eur, kurz SKK/EUR 41,068 Sk, náklady na dovoz sušiakov z Talianska 5%, rozvoz po SR 8%. Predajná cena pre C. 151 Sk/ks. Zisk na jednom sušiaku $151 - 139 = 12$ Sk, ušlý zisk $40\,000 \text{ ks} \times 12 \text{ Sk} = 480\,000 \text{ Sk}$ (11707 eur), ušlý zisk žalovaného z obchodovania so spoločnosťou C. 97 413 eur.

V marci 2003 bola uzavretá kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo so spoločnosťou C.. Plánovaný obrat so spoločnosťou C. na rok 2004 bol vo výške 20 000 000 Sk, dosiahnutý bol len 10 000 000 Sk. Pri priemernej obchodnej marži 40% to predstavuje ušlý zisk z nerealizovanej časti obratu 97 413 eur.

V roku 2005 žalovaný ukončil spoluprácu z obchodnou spoločnosťou C.. Celková škoda, ktorá žalovanému vznikla v dôsledku porušenia zmluvného záväzku zo strany žalobcu predstavuje ušlý zisk v dôsledku porušenia zmluvného záväzku žalobcu 11 707 eur, a ušlý zisk z obchodovania so spoločnosťou C. za rok 2004 v sume 97 413 eur.

Podľa § 97 ods. 1 O. s. p., odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom.

Podľa § 98 O. s. p., vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplattenia sumy 66 224,41 eur, vzájomným návrhom si žalovaný uplatnil voči žalobcovi nárok na náhradu škody vo výške 66 000 eur, preto tento prejav žalovaného súd posúdil len ako obranu proti návrhu žalobcu.

Zo zisteného skutkového stavu súd ustálil, že žalobca nezaplatil za dodaný tovar 66 224,41 eur, túto skutočnosť žalovaný nepoprel. Vzhľadom na vady žalobcom dodaného záhradného nábytku z plastov vznikol žalobcovi nárok len na zaplattenie sumy 54 812,31 eur, po odpočítaní 11 300 eur, titulom uplatnených a vyporiadaných reklamácií, a sumy 112,10 eur za zneškodnenie reklamovaného tovaru – záhradného nábytku z plastov v obchodnej spoločnosti K., a. s. Košice. Z hore uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že započítaním vzájomnej pohľadávky žalovaného vo výške 66 000 eur, dlh žalovaného voči žalobcovi zanikol a preto súd na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Žalobca nebol v konaní úspešný, preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania pozostávajúce zo zaplatteného súdneho poplatku za podané odvolanie 4 157,74 eur a odmeny za desať úkonov právnej služby advokáta vo výške 6 88748 eur, spolu celkom 11 045,21 eur na účet jeho advokáta.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, a žalovaného zaviazat' zaplatiť žalobcovi sumu 66 224,41 eur a nahradiť žalobcove trovy konania. Poukázal, že závery súdu prvého stupňa o akýchkoľvek započítateľných pohľadávkach žalovaného voči žalobcovi nevyplývajú z vykonaného dokazovania. Je nesporné, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalovaný v priebehu celého konania nepreukázal svoje tvrdenia o vadách tovaru, ich reklamáciách a ani tvrdenia o existencii a výške akejkol'vek škody a ušlého zisku žalovaného a zodpovednosti žalobcu za ne. Listinné dôkazy, ktoré žalovaný predložil súdu, sa netýkajú ním tvrdených skutočností. Hoci sa žalovaný dostal do dôkaznej núdze, súd obranu žalovaného vyhodnotil ako opodstatnenú a po započítaní riadne preukázanej pohľadávky žalobcu s neexistujúcou a nepreukázanou pohľadávkou žalovaného žalobu zamietol. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia o vadách žalobcom dodaného tovaru a ich reklamáciách v uplatnenej výške škody 11 300 Sk. Žalovaný nepreukázal, že tovar dodaný žalobcom by mal akékoľvek vady. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia na strane 3) súd uvádza, že žalovaný predložil reklamačné listy zákazníkov, spôsob vybavenia reklamácií ako aj faktúru obchodnej spoločnosti K., a. s. Žalovaným predložené reklamácie, vrátane vyjadrenia k nim a dobropisov (čl. 58 – 63) však pochádzajú z právneho vzťahu žalovaného a jeho odberateľa T., a. s., nie žalobcu, a týkajú sa tovaru, ktorý bol zákazníkom odberateľa T., a. s., predaný v mesiacoch jún a júl 2002, t. j. skôr ako dodal žalobca žalovanému tovar, zapltenie ceny ktorého je predmetom tohto konania. Jedná sa spolu o dve reklamácie na tovar v celkovej hodnote 2 761 Sk, t. j. 91,65 eur bez DPH (s DPH to predstavuje sumu 3 396,10 Sk, t. j. 112,73 eur). Z listín nie je zrejmé, kto bol dodávateľom predmetného tovaru pre žalovaného. Žiadne iné reklamačné listy zákazníkov žalovaný v konaní nepredložil. Pokiaľ ide o faktúry a ich prílohy dodávateľa odvozu a zneškodnenia odpadu K., a. s., nevyplýva z nich, že má ísť o zneškodnenie tovaru, ktorý bol dodaný žalobcom. Na prílohe k faktúre č. 1033914 z 03. 12. 2003 (na čl. 141) a na prílohe k faktúre č. X. z 20. 01. 2004 (na čl. 72) sa ako druh odpadu uvádza: „zmiešané obaly“ číslo druhu odpadu 15 01 06, zaradený do skupiny odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy inak nešpecifikované, podskupina obaly, vrátane obalov zo žalobcom komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného odpadu. Z uvedeného vyplýva, že faktúrami spoločnosti K., a. s., bola účtovaná cena za zneškodnenie úplne iného druhu odpadu, nemohlo teda ísť o tovar dodaný žalobcom. Neodôvodnený je aj rozpor v obsahu žalovaným predložených príloh napr. k faktúre č. 1033914, záznam o prevádzke vozidla nákladnej dopravy – kópia č. 24576 zo dňa 03. 12. 2003. Kým na

zázname predloženom žalovaným v prílohe jeho podania zo dňa 18. 03. 2003 (čl. 143) sa v poznámke uvádza: Obj. T. – plastové stoličky a nábytok, na zázname z rovnakého dňa a s rovnakým číslom (čl. 67) predloženom žalovaným na pojednávaní dňa 13. 03. 2008 sa uvedený údaj nenachádza. Žalobca z opatrnosti uplatnil písomným podaním zo dňa 18. 04. 2011 námietku premlčania žalovaným požadovaných nákladov na odstránenie reklamovaného tovaru spoločnosťou K., a. s., s poukazom na článok 8 Dohovoru č. 123/1988 Zb., o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru uverejneného v Zbierke zákonov č. 26/1988 strana 751 (o týchto nákladoch sa žalovaný začal zmieňovať až na pojednávaní dňa 13. 03. 2008). S námietkou premlčania sa súd prvého stupňa vôbec nevysporiadal. Svoje rozhodnutie týkajúce sa uznania reklamácií žalovaného voči žalobcovi oprel prvostupňový súd ďalej o tzv. prehľad reklamácií. Z prehľadnej tabuľky na čl. 139 nie je zrejmé, kedy a kým bola vyhotovená; nie je opatrená podpisom osoby, ktorá ju vystavila; nie je zrejmé, komu bola určená a či bola adresátovi doručená. Tovar vedený v tabuľke nie je bližšie špecifikovaný, chýba na ňom údaj o jeho dodávateľovi, údaj o tom, že tovar má vady, špecifikácia väd, výška zľavy z kúpnej ceny – jednotlivo za každý tovar a za každý kalendárny rok, a pod. Podľa tabuľky žalovaný uplatnil nároky z väd tovaru aj za obdobie roku 2002, hoci mu bol predmetný tovar dodaný až v období marec – jún 2003. Ani s týmto rozporom sa súd nevysporiadal. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal pravdivosť listiny označenej súdom ako prehľadná tabuľka. Predmetnú listinu nie je možné považovať za pravdivý, vierohodný a závažný dôkaz o uplatnení reklamácií u žalobcu a už vôbec nie o opodstatnenosti žalovaným uplatnenej pohľadávky. Žiadny iný dôkaz o opodstatnenosti uplatnenej pohľadávky z väd dodaného tovaru a výške požadovaného zníženia kúpnej ceny resp. výške škody žalovaný nepredložil. Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku bez ďalšieho konštatuje, že žalovaný predložil súdu dôkazy o reklamácií žalobcom dodaného tovaru ďalekopisom. Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, o aké dôkazy sa malo jednáť. V konaní nebolo vôbec preukázané riadne a včasné oznámenie väd tovaru žalobcovi. O údajných vadách tovaru sa žalovaný začal zmieňovať až po začatí tohto súdneho konania, aj to iba všeobecne, neurčito, bez uvedenia povahy väd, bez označenia vady na konkrétnom tovare resp. bez popísania prejavu vady, a bez uvedenia času, kedy boli vady zistené. Samotné uvedenie, že tovar má vady pre uplatnenie nároku zo zodpovednosti za vady nepostačuje, vyplýva to aj z čl. 39 ods. 1 dohovoru, ktoré ustanovenie prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní neaplikoval. Napokon aj sám žalovaný vo výpovedi Ing. M. B., konateľa žalovaného dňa 07. 04. 2011 priznal, že „nevylučuje, že časť reklamovaného tovaru ani nebola predmetom následného riešenia, pretože už nebolo s kým a nevie, či niektoré

reklamácie boli reklamované aj u žalobcu“ (str. 4 zápisnice z pojednávania). Podľa tvrdení konateľa Ing. M. B. komunikácia medzi účastníkmi konania mala skončiť po aukcii, ktorá sa údajne uskutočnila 07. 03. 2003. K tomu považujeme za potrebné pripomenúť, že žalobca dodal žalovanému tovar, zaplatenie ceny ktorého je predmetom tohto konania v období od 11. 03. 2003 do 13. 06. 2003. Žalovaný ani nikdy neumožnil žalobcovi preskúmať údajné vady. Naopak, ako vyplýva z doterajších prednesov žalovaného, žalovaný mal zabezpečiť zneškodnenie tovaru skôr (december 2003 a január 2004 – podľa faktúr spoločnosti K., a. s. predložených žalovaným), ako sa o nich vôbec začal zmieňovať v tomto konaní (august 2004). Pokiaľ by aj časť tovaru mala mať vady, žalovaný si nesplnil svoju notifikačnú povinnosť v lehotách podľa článku 39 Dohovoru. Podľa článku 39 ods. 2 Dohovoru ak kupujúci neoznami predávajúcemu vady tovaru najneskôr do dvoch rokov odo dňa, keď sa tovar skutočne odovzdal kupujúcemu, právo zo zodpovednosti z väd tovaru zaniká. Nepostupoval preto súd prvého stupňa správne, pokiaľ (aj s poukazom na uplynutie prekluzívnej lehoty) priznal žalovanému nárok na náhradu škody v sume 11 300 eur plus 112,10 eur, titulom nároku z väd dodaného tovaru.

Uznania pohľadávky žalovaného na náhradu škody vo výške 11 707 eur spočívajúcej v ušlom zisku z kúpnej zmluvy na 40 000 kusov sušiakov, ktorú údajne uzatvoril so žalobcom, odôvodnil súd v prvom rade zvyklosťami a praxou zavedenými medzi účastníkmi, konštatuje, že kúpne zmluvy medzi účastníkmi boli uzatvárané ústne, čo nie je medzi účastníkmi sporné. S týmto záverom súdu je možné stotožniť sa len sčasti. Hoci zmluvy medzi účastníkmi neboli uzatvárané v písomnej forme, boli objednávky a ich prijatie ako i akékoľvek návrhy a dojednania realizované prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynul záver, že obchodnou praxou medzi účastníkmi bolo uzatváranie obchodov prostredníctvom e-mailov. To zhodne potvrdili účastníci konania – napr. žalobca vo výpovedi p. R. P. zo dňa 28. 04. 2011, žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 18. 03. 2011 (na prvej strane) ako i pri dokazovaní jednotlivých tvrdení účastníkov predkladaním e-mailovej korešpondencie. Ako vyplýva z elektronickej korešpondencie medzi žalobcom (R. P.) a žalovaným (L. O.) zo dňa 04. 03. 2003, žalovaný o 11.14 hod. požiadal žalobcu o kúpu sušiakov za cenu 2,90 eur, aby mohol zvíťaziť z viacerých záujemcov uchádzajúcich sa o obchod s veľkým obchodným partnerom. Žalobca odpovedal žalovanému v ten istý deň o 13.11 hod., že nemôže akceptovať požadovanú cenu a navyše je momentálne veľmi zaneprázdnený s expedíciami tovaru. V odôvodnení napadnutého

rozsudku nie je uvedené, akými úvahami sa súd riadil pri hodnotení tohto dôkazu predloženého žalobcom. Súd bez ohľadu na skutočnosť, že účastníci zhodne potvrdili prax uzatvárania vzájomných obchodov prostredníctvom e-mailov, považoval za preukázané, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 kusov sušiakov za cenu 3 eur/kus a to telefonickým dojednaním – v rozpore so zavedenou praxou. Týmto rozporom sa súd vôbec nezaoberal, v konaní nebolo hodnoverne preukázané uzavretie takej zmluvy, jej obsah, dátum jej uzavretia a mená osôb, ktoré mali konať za účastníkov. Podstatné náležitosti údajnej kúpnej zmluvy (najmä dohoda o výške kúpnej ceny) neboli preukázané ani svedeckou výpoveďou svedkyne Ing. L. O.. Hoci súd považoval za preukázané, že výška kúpnej ceny mala predstavovať sumu 3 eur za jeden kus, pri vyčíslení škody žalovaného vychádzal z ceny 2,985 eur za jeden kus podľa tzv. kalkulácie zisku pri nákupe sušiaku (čl. 57). Aj pri výpočtoch žalovaného o výške nákupnej ceny od žalobcu od bližšie nešpecifikovaného dodávateľa B. pri zohľadnení nákladov na dovoz a rozvoz tovaru, použil žalobca zrejme nesprávny matematický vzorec (pokiaľ percentuálne zvýšenie nákupnej ceny o dovoz a rozvoz spolu vynásobil namiesto ich sčítania). Aj napriek vyššie uvedeným zásadným rozporom a bez akýchkoľvek dôkazov súd uznal žalovaným uplatnené nároky na náhradu údajnej škody vo výške 11 707 eur. Žalovaným uplatnený nárok na náhradu ušlého zisku z obchodovania so spoločnosťou C. za rok 2004 vo výške 66 000 eur nebol preukázaný a ani odôvodnený. V konaní nebolo preukázané, že došlo zo strany žalobcu k porušeniu tvrdených povinností, že žalovanému vznikol ušlý zisk a že tento by mal byť bezprostredným a priamym následkom porušenia tvrdenej povinnosti žalobcu; nebola preukázaná ani výška ušlého zisku. Aj vo vzťahu k takto uplatnenému nároku žalovaného uplatnil žalobca v záujme rýchlosti a hospodárnosti konania námietku premlčania (žalovaný sa vôbec po prvýkrát zmienil o ušlom zisku a jeho výške až v písomnom vyjadrení zo dňa 09. 02. 2011). Ani s touto námietkou premlčania sa súd prvého stupňa vôbec nevysporiadal a bez akéhokoľvek preukázania žalovaným tvrdených skutočností uznal za opodstatnené započítanie údajnej pohľadávky žalovaného vo výške 66 000 eur. Aj pokiaľ ide o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia žalovaného, má výhrady voči úkonu právnej služby podanie na súd zo dňa 18. 03. 2011, nakoľko týmto úkonom doručil právny zástupca žalovaného súdu listiny, ktoré už boli skôr súčasťou súdneho spisu (čl. 66 až 73) a neoznámil súdu žiadne nové skutočnosti vo veci. Taktiež máme výhrady aj voči účtovaniu DPH vo výške 20% za úkony právnej služby vykonané pred dňom 01. 01. 2011. Zároveň poukazuje, že súd prvého stupňa doposiaľ nerozhodol ani o odmene tlmočníka.

Na odvolanie žalobcu sa vyjadril žalovaný. Poukazujeme na skutočnosť, že v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré označených dôkazov vykoná. Prihliadnuc na ustanovenie § 122 ods. 1 O. s. p., súd vykonal na pojednávaní rozsiahle a dôsledné dokazovanie, pričom využil všetky dôkazy, ktoré účastníci označili na preukázanie svojich tvrdení, t.j. vykonal dokazovanie výsluchmi štatutárnych orgánov žalobcu a žalovaného, právnych zástupcov žalobcu a žalovaného, či listinnými dôkazmi. Zásadnou otázkou pre posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu na zaplatenie sumy 66 224,41 eur bolo, či žalobcom dodaný tovar – záhradný nábytok z plastov bol dodaný v akosti, ktorú určovala ústne uzatvorená kúpna zmluva, a či medzi účastníkmi konania bola uzatvorená ústna kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo v roku 2003. Celkový objem tovaru, ktorý kúpil žalovaný od žalobcu počas ich obchodnej spolupráce v rokoch 2002-2003, bol vo výške 8 100 000 Sk v prepočte 268 870,74 eur, pričom žalobca bol pre žalovaného jediným dodávateľom sortimentu – záhradný nábytok z plastov. Pri takomto objeme zakúpeného tovaru je obvyklé, že sa reklamácie vyskytnú, a keďže žalovanému v dôsledku reklamácií vznikla škoda v rozsahu 11 300 eur, následne mal žalovaný ďalšie náklady spojené s likvidáciou reklamovaného tovaru, spolu vo výške 11 412,40 eur.

Okrem spomínaných reklamácií bolo v konaní medzi účastníkmi sporné, či došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo v roku 2003. Zatiaľ čo žalobca tvrdil, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy sušiakov nedošlo, žalovaný tvrdil, že kúpna zmluva bola riadne uzatvorená ústnou formou. Žalovaný má za to, že výroky odvolaním napadnutého rozsudku sú vecne správne, navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po prejednaní veci postupom podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O. s. p., dospel k zisteniu, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolací súd predchádzajúcim zrušujúcim uznesením č. k. 5Obo/74/2008-107 zo dňa 28. 05. 2009 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 4Cbm/5/2004-88 zo dňa 18. 03. 2008, ktorým zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 66 224,41 eur, nahradiť žalobcovi trovy konania, ako aj vo výroku o zrušení uznesenia zo dna 13. 03. 2008 o vylúčení vzájomného návrhu na zaplatenie 66 000 eur na samostatné konanie a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pri novom rozhodnutí súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že žalobca sa voči žalovanému domáha zaplatenia ceny tovaru v celkovej výške 66 224,41 eur s príslušenstvom. Žalovaný v konaní namietal, že objednaný tovar nebol žalobcom dodaný riadne a včas, tovar reklamoval a žalobca na reklamácie nereagoval. V priebehu konania žalovaný uplatnil vzájomným návrhom voči žalobcovi, ktorý bol obranou proti návrhu nárok na zaplatenie náhrady škody v celkovej výške 66 000 eur, ktorú škodu mal súd prvého stupňa v konaní za preukázanú, a teda započítaním vzájomných nárokov dlh žalovaného voči žalobcovi zanikol a preto žalobný návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 97 ods. 1 O. s. p. odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom (vzájomná žaloba).

Podľa § 98 O. s. p. vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorý proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu (námietka započítania).

V prejednávanej veci žalobca voči žalovanému uplatnil žalobným návrhom zaplatenie pohľadávok v celkovej sume 66 224,41 eur, obranou proti tomuto návrhu žalovaný uplatnil svoje pohľadávky na započítanie v sume 66 000 eur.

V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že podľa hmotného práva došlo započítaním vzájomnej pohľadávky žalovaného vo výške 66 000 eur, a dlh žalovaného voči žalobcovi zanikol a preto žalobu zamietol. Uniklo zrejme pozornosti súdu prvého stupňa, že žalobu zamietol ako neopodstatnenú v celom rozsahu, teda aj v časti o zaplatenie 224,41 eur, ako rozdielu medzi žalobcom žalovanou sumou, a v konaní uplatnenou započítacou námietkou žalovaného.

Podľa § 152 ods. 2 O. s. p. rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Ak je to však účelné, môže súd rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe. V posudzovanej veci súd prvého stupňa odvolaním napadnutým rozsudkom o celej prejednávanej veci nerozhodol, pričom nejde o prípad podľa vety druhej citovaného ustanovenia. Uvedená vada konania pred súdom prvého stupňa mala za následok

nesprávnosť rozhodnutia vo veci, na ktorú zo zákona musel odvolací súd prihliadnuť (§ 212 ods. 1, 2 a 3 O. s. p.).

Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie o veci.

Žalobca v konaní o zaplatenie 66 224,41 eur, titulom kúpnej ceny dodaného tovaru dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o povinnosti žalovaného kúpnu cenu zaplatiť pripojil k žalobným návrhom, ktoré dôkazy neboli v konaní žalovaným spochybnené, čoho aj súd prvého stupňa vychádzal.

Žalovaný v námietke započítania sumy 60 000 eur, ako prejav obrany proti žalobnému návrhu ako dôkaz o svojich tvrdeniach označil reklamácie jeho kupujúcich, ktoré uznal a reklamovaný tovar dal zlikvidovať. Ďalej tvrdil, že kúpna zmluva medzi na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo bola medzi účastníkmi konania uzatvorená ústne.

Súd prvého stupňa po zrušení pôvodného rozsudku odvolacím súdom vychádzal z toho, že základnou otázkou pre posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu na zaplatenie sumy 66 224,41 eur bolo to, či dodaný tovar záhradný nábytok z plastov bol dodaný v akosti, ktorú určovala ústne uzatvorená kúpna zmluva v súlade s čl. 35 Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, a či medzi účastníkmi bola uzatvorená kúpna zmluva na dodávku 40 000 ks. sušiakov na prádlo v roku 2003.

Podľa § 122 ods. 1 O. s. p., súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Súd prvého stupňa pojednávanie nariadil na deň 28. 04. 2011, pričom zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že sa dostavili účastníci konania, ich právni zástupcovia, ako aj súdom ustanovený tlmočník.

Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že po oboznámení výsledkov prípravy pojednávania bol vypočutý člen správnej rady žalobcu pán R. P., ktorý poprel uzatvorenie

kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo. Uviedol, že má k dispozícii email, ktorý poslal ako odpoveď na návrh zmluvy žalovaného, a nikdy potom už so žalovaným o tom nerozprával.

Následne zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu predložila súdu preklad emailovej korešpondencie medzi účastníkmi konania a preklad bol založený do spisu.

Ďalšou vetou zápisnice o pojednávaní je „rovnako právna zástupkyňa žalovaného predkladá do spisu emailovú komunikáciu v anglickom jazyku, ktorá sa zakladá do spisu“.

Na otázku predsedu senátu o priebehu uzatvorenia zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo vypovedal na tomto pojednávaní konateľ žalovaného MUDr. T. B. Uviedol, že v marci 2003 telefonicky informoval pána P., že začína elektronická aukcia na sušiaky, a v tom čase odsúhlasili cenu 2,98 eur za 1 kus. Takto telefonicky potvrdenou informáciou sa zapojili do aukcie spoločnosti C.. Následne dostal od pána P. informáciu, že vzhľadom na zvýšené vstupy, chcú cenu zvýšiť na 3 eur za kus, a v telefonickom kontakte potvrdil schopnosť dodať aj požadované množstvo 40 000 ks sušiakov.

Z výpovedí štatutárov účastníkov konania na pojednávaní ohľadne uzatvorenia zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov je zrejmé, že žalobca vznik zmluvy popiera, opáčne žalovaný považuje zmluvu za riadne uzatvorenú.

Podľa § 129 ods. 1 veta prvá pred bodkočiarkou O. s. p., dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah.

Podľa § 123 O. s. p., účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Podľa § 153 ods. 1 O. s. p., súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Žalobca v konaní predložil súdu dôkaz podľa ktorého k uzatvoreniu kúpnej zmluvy na dodávku 40 000 ks sušiakov nedošlo, pretože ponuku žalovaného na uzavretie zmluvy odmietol. Dôkaz na zásadnú otázku pre rozhodnutie veci bol predložený v listinnej podobe a súd túto listinu neprečítal ani neoznámil jej obsah. Uvedený dôkaz sa nachádza na čl. 197 spisu, obsahuje návrh na uzavretie zmluvy (ponuku) žalovaného adresovanú žalobcovi odoslanú dňa 04. 03. 2003 o 11,14 hod., a je dostatočne určitý (čl. 14 ods.1 Dohovoru). Žalobca v odpovedi na ponuku, ktorá nie je prijatím ponuky odoslanú dňa 04. 03. 2003 o 13.11 hod., ponuku odmietol a podľa obsahu odmietnutia ponuky nie je protiponukou (čl. 19 ods. 1 Dohovoru).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom, ktorí uplatňujú ochranu svojich nárokov a stoja proti sebe v postavení vzájomných odporcov, povinnosť tvrdiť, že určitý právny vzťah o ochranu ktorého žiadajú skutočne existuje (§ 79 ods. 1, § 101 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci žalovaný ako obranu proti žalobnému návrhu žalobcu postupom podľa § 98 uplatnil svoju pohľadávku proti žalobcovi na započítanie, ktorú súd posúdil ako jeho obranu proti žalobnému návrhu žalobcu. V konaní tvrdil, že so žalobcom uzavrel telefonicky kúpnu zmluvu na dodávku 40 000 ks sušiakov na prádlo. Žalobca pred skončením dokazovania, v konaní súdu predložil listinný dôkaz o tom, že ponuku na uzavretie zmluvy v listinnej podobe odmietol, rovnako tak aj listinný dôkaz o odmietnutí ponuky.

Po skončení dokazovania (§ 118 ods. 3, § 120 ods. 4 O. s. p.), súd dôkazy vyhodnotí (§ 132 O. s. p.) a musí starostlivo zvážiť dôležitosť jednotlivých dôkazov. Až po vytriedení nepodstatných, nenáležitých dôkazov, neplatných dôkazov a podobne súd ďalej hodnotí zostávajúce dôkazy, teda dôkazy dôležité pre vecne správne rozhodnutie vo veci. V posudzovanej veci bolo dôkazné bremeno o uzatvorení spornej zmluvy na stane žalovaného. Žalobca uzavretie spornej zmluvy poprel a svoje tvrdenie preukazoval listinným dôkazom, ktorý označený dôkaz súd na pojednávaní nevykonal, o dôvodoch nevykonania tohto dôkazu uznesením nerozhodol, a dôvody svojho postupu pri vykonávaní dokazovania na vznik spornej zmluvy v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ani neuviedol. Takýmto postupom súdu prvého stupňa sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom.

V časti obrany žalovaného proti návrhu žalobcu o škode žalovaného, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku vadného tovaru žalobcu v sume 11 412,10 eur súd tejto obrane vyhovel.

Práva a povinnosti predávajúceho a kupujúceho pri kúpe tovaru upravuje časť III. Dohovoru. Táto úprava v podstate zodpovedá úprave obchodného zákonníka, zásadný rozdiel je v ustanovení o dôsledkoch včasného neoznámenia povahy väd, v primeranom čase po tom, čo ich zistil alebo ich mal zistiť.

Podľa čl. 39 ods. 1 Dohovoru, právo kupujúceho z väd tovaru zaniká, ak kupujúci neoznámí predávajúcemu povahu týchto väd v primeranom čase po tom, čo ich mohol zistiť.

Základným predpokladom práva kupujúceho pri porušení zmluvy predávajúcim je oznámenie predávajúcemu o povahe väd, a to v primeranom čase po tom, čo ich zistil alebo ich mal zistiť. Nesplnením notifikačnej povinnosti kupujúceho právo z väd tovaru zaniká, na zánik práva je súd povinný prihliadnuť z úradnej povinnosti.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že žalovaný predložil súdu dôkazy o reklamácií žalobcom dodaného tovaru ďalekopisom. Ďalej uvádza, že žalovaný dôkaz o tom, že žalobcom dodaný tovar bol zákazníkmi reklamovaný predložil súdu reklamačné listy zákazníkov.... V súdnom spise sa žiadny ďalekopis o notifikácii väd tovaru žalovaným nenachádza, a súd ani dokazovanie takouto listinou nevykonal. Pokiaľ ide o dôkazy žalovaného reklamačnými listami jeho zákazníkov, tieto sú pre vecne správne rozhodnutie irelevantné. Je tomu tak preto, že právny vzťah predávajúceho a kupujúceho z kúpnej zmluvy v medzinárodnom obchodnom styku sa riadi ustanoveniami Dohovoru, a práva kupujúceho z väd tovaru medzi žalobcom ako predávajúcim a kupujúcim sa riadia ustanoveniami občianskeho zákonníka a zákona o ochrane spotrebiteľa. Dôkaz o tom, že žalobca vybavil reklamáciu zákazníka nemá na záväzkový vzťah účastníkov žiaden dopad. Odvolanie žalobcu v tejto časti odvolania je tak plne dôvodné, pretože ak žalovaný notifikáciu väd nemôže súdu preukázať, potom jeho obrana proti návrhu žalobcu nie je dôvodná.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f), h), a podľa odseku 2 O. s. p., napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. septembra 2011

JUDr. Štefan Šatka, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková